

בכזה המזלג

קידוש השם. הי פטרושקה מספר זה ימים ושנים מעל דפי ההינטי על כל המחרש בישוב. באחת הכתבות האחרונות שלו הוא מספר על איה נביר שבא טאטריקה והואיל לנסוע בשבילו פודם ולכנות ארמון ברחובות. מה יעשה הי פטרושקה ולא יהללו לעילא מכל השבתה? הלא כה יאמר שם (הינטי 248):

יהודי עשיר, אדם בנכרות יסיו העוב את תשואות אטריקה ואירופה ותישב בארץ ישראל ומשקיע בה סכום ניכרים ומעסיק פועלים יהודים (העולים יותר מפועלים ערבים) — יודי כזה ראוי להחשב כדוגמא לשאר העשירים. אפילו הקמת פלטיין הלוקסוס היא בשדה ידועה עה מין קידוש השם, למען ידעו עשירי ישראל הזוכרים פעם באי, שאפשר להיות בה גם היו דעולם דוהי.

אמרי שפרי הכרוניקה בדברי מסרה על מאות האנשים, אשר הקשיבו לסופר שהשמיע מעל במת בית-עם רשמים ממסעו ההנוכחית-עמולתי בנוחה. אודה: מבחינה אדריכלית היה נאום זה על שטף-מליצותיו וברקיהשאלותיו — בין אם נאמרו לצורך הענין או שלא לצרכו — בנוי לתפארה. היתה בו ממש התאהבות שבנוי סתם המנפרת אולי גרמניה על לקויי-התוכן, אולם אחת ההשאלות (מיטאפורה פוטית שלי בלשון הנאום) היתה עשויה לפנים במקצת ואביאנה בזה, אם כי לא אוכל להוודע על תפארת המליצה שנתקשפה בה בצאחה מסורשת מפי אומרה:

הציונות האית, הפוחשית, ההולכת אל הנלה משולה לאותו סגור סתוק העומד על הביסה להשמיע את זמרתו באוני הקהל, אולם עם כל התאמצותו להנעים זמירת ועם כל השתיקקותו של הקהל להאזין לו אין קולו מניע עדיהם, כי הוצץ כינותם החלל הריק ונסול האויר. ניתנה האמת להאמר: עצם התק"בלה של ציונות-ההנשמה המתגלגלת גרמנותו של סגור סתוק על הביסה וכפני הובבי זמרה ובכלל כל הצירוף התיאטרלי הזה נראה לי שלא במקומו ואף דרכו של המרצה למלא את החלל שבינו ובין שומעיו במיטאפורות פוטיות שלו — מרת התועלת שבה מסוקפקת מאד, לא עת השתפכות צורית היא ליעקב ולא מסנה יושע. —

במזל-החבות, בשם ניכר היה ה.בונדי כאן היתה על-אדמות; בשנאה לציונות שהיתה לו מעיתורשה נזעית ובמלחמה קשה באנשי דת ומא-מיניה, כאן נראה להם שוביניזם בירגני כתוספת אוטופיה מסוכנת וכאן-מלפנים סורדי אור המרעילים את בארות-הרבים. עתה כעבור שלשים שנה לקו של ה.בונדי והחדדים לא חסו עוד זימנך; פועלי אמוני-ישראל ואף ציונות שנואת-הנפש לא נשמעה לפרוננוז-ונדאי והיא היה וקיימת — אין, כנראולפני ה.בונדי אלא השלמה שבקקיסין-קטור אלטר פרסם באונזער צייט מאס-הרן ביחסי ה.בונדי לנבי התררים והנות; והוא אומר במעין נוסח זה:

אין לרניח, כי הפועל והעני יודי לפרות היותם פוציאליסטים ישרים וטובים לא יוכלו להיות יראי שמים והרחק על התורה ויהי עם זה לסצא את מם בשורות ה.בונדי.

ועוד זאת:

אין כל טעם להתננר לזכרה של שית הנעשית בשטח ההתישכת החקית והעירונית בא"י. — הוצא סוה עם הנוחים אחרי ארץ-ישראל אינם משאני ה.בונדי ומקוסם במפלגה זו דקא. — אמנם, אלטר מנחם את קורו, כי ההשלטה הזו עם הציונות בה לכאורה משום

שההוצאות הסיניכליות שו העבדה הצונית פוסרות את ה.בונדי-מלחמה, אולם תוך כדי דבור הא מנה שלא במתכוון, כי הציונות נעשת בדרך רנציציה הפוליטית נקודת-היכרע-שמה תוצאות להתחברות ולפידודים וגם נדאם רבים נוקטים בדרך זו:

בינראים רבים רוצים לפלג אומע בות המלחמה הפוליטית לשני מנות חסדי אי סוה ומתנגרית סוה. פינע דה הוא מופעה, מתפקידו של ה.בונדי יוד לכל פועל ואכיון בישראל: כל הכוונ של המוני ישראל צריכים להתרכו מסבן לדגלנו, אם תסכים למטרותינו תצטט לשורותינו, כן אם האסן בתורה מש ובן אם תחנן את ציון.

קיצורו של דבר: החבות לל תחומין, עד שתקום לנו יהדות חדש ומחודשת: כנסת ישראל הבונדאית.